

Tárgy: Békés Város Önkormányzatának
2014. évi költségvetési koncepciója

Előkészítette: Tárnok Lászlóné jegyző
Váczai Julianna osztályvezető
Gazdasági Osztály

**Véleményező
bizottság:** Valamennyi bizottság

Sorszám: III/1

Döntéshozatal módja:
Minősített többség az SZMSZ
18. § (3) bekezdés a) pontja
alapján

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete 2013. október 30-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 2013. január 1-től hatályos 24. § (1) bekezdése október 31-ig költségvetési koncepciókészítési kötelezettséget ír elő az önkormányzatok számára.

Békés Város Önkormányzatának 2014. évre összeállított költségvetési koncepcióját az előterjesztés melléklete szerint terjesztjük a Képviselő-testület elé.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2014. évi költségvetésünk eddig ismert lehetőségeit, a tervezés legfőbb irányelveit tartalmazó költségvetési koncepciónk az előterjesztésben foglaltak szerint szíveskedjen elfogadni.

Határozat javaslatok:

- 1. Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2014. évi költségvetési koncepciót elfogadja.**
- 2. Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri polgármesterét, hogy a 2014. évi költségvetési rendeletet a szükséges egyeztetéseket követően, az ágazati jogszabályok által meghatározott határidőket betartva terjessze a Képviselő-testület elé.**

Határidő: értelem szerint

Felelős: Izsó Gábor polgármester

B é k é s, 2013. október 25.

Izsó Gábor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

BÉKÉS VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK

2014. ÉVI

KÖLTSÉGVETÉSI KONCEPCIÓJA

I.

A 2014. évi költségvetési koncepciót megalapozó jogszabályi környezet, alapelvek, keretek

A korábbi gyakorlattól eltérően az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban. Áht.) módosította a költségvetési koncepció képviselő-testület általi elfogadásának határidejét. Az Áht. 24.§ (1) bekezdése értelmében a polgármester a következő évre vonatkozó költségvetési koncepcióját október 31-ig nyújtja be a képviselő-testületnek.

A költségvetési törvényjavaslat, illetve a kormány jövő évi gazdaságpolitikai elképzelései ismeretének birtokában is nehezen prognosztizálható a 2014. évi működésünket befolyásoló nemzetközi és hazai gazdasági, pénzügyi és jogi környezet.

A nemzetgazdasági miniszter által az Országgyűlésnek benyújtott költségvetési törvénytervezet elfogadására várhatóan decemberben kerül. A költségvetési törvény-tervezet elfogadásához az Országgyűlés dönt a 2014. évi adótörvényekről és a 2014. évi költségvetést megalapozó egyes törvények módosítását tartalmazó jogszabályokról.

A helyi önkormányzatok költségvetési koncepcióját a tervezett bevételek, a kötelezettségvállalások és más fizetési kötelezettségek, az Áht. 13. § (1) bekezdése szerinti döntései figyelembevételével kell összeállítani.

Az önkormányzatnál működő bizottságok véleményét a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltak szerint a költségvetési koncepció tervezetéhez kell csatolni. A Pénzügyi Bizottságnak a költségvetési koncepció tervezetének egészéről véleményt kell alkotnia.

A költségvetési koncepció tervezetét a Képviselő-testületnek a bizottságok véleményével együtt meg kell tárgyalnia és határozatot kell hoznia a költségvetési készítés további munkálatairól.

A T/12415. számú törvényjavaslat Magyarország 2014. központi költségvetéséről

A törvénytervezet az önkormányzati alrendszerre vonatkozóan a 2 , 3. sz. mellékleteiben következőket tartalmazza:

1. A 2.sz. melléklet alapján:

- **változatlan maradt** az önkormányzati hivatal működési támogatása, az óvodapedagógusok nevelőmunkáját közvetlenül segítők átlagbérének és közterheinek elismert összege, az óvoda működtetés támogatása, a pénzügyi szociális ellátására fordítható éves összeg, a szociális étkezés, a házi segítségnyújtásra, az időskorúak nappali intézményi ellátása, a hajléktalanok nappali ellátása, a bölcsődei ellátás, gyermekétkeztetés támogatása.
- **Változott a** közvilágítás és a közutak fenntartására adható normatíva kiszámításnak módja. Lényeges elem, hogy a 2013. évihez viszonyítva, az önkormányzat által is kiszámítható lett a központilag megállapított normatíva, mégpedig úgy, hogy az egységre eső normatíva település kategóriánként más-más összegben lett megállapítva. A mennyiségi adatok (km, m²) a KSH-nak (az önkormányzat által megküldött statisztikai jelentések alapján megküldött) az Önkormányzatra vonatkozó adataiból kerülnek megállapításra.
- **Növekedett** az óvoda pedagógusokra lehívható normatíva összege, összhangban a köznevelési törvényben elrendelt illetményemeléssel, de várhatóan nem fedezi majd a ténylegesen felmerülő (bér és járulék) kiadásokat.
- **Új elemként** került a költségvetési törvénytervezetbe a gyermekétkeztetés kiegészítő támogatása, melyet azok az önkormányzatok igényelhetnek, ahol az egy lakosra eső adó erőképesség nem éri el a 20.000 Ft-ot.

- **Változott** a "beszámítás" vagyis az önkormányzat elvárt bevételeivel összefüggő támogatáscsökkenés számítási módja. Az elvárt bevétel legfeljebb a 2012. évi iparüzési adóalap 0,5 %-át jelenti a tervezetben meghatározott differenciálás szerint. A differenciálás az 1 lakosra jutó adó erőképesség alapján kerül meghatározásra. Békés város esetében a 2012. évi iparüzési adóalap 0,5 %-ának 75 %-a kerül beszámításra. A számított szám lényesen kevesebb a 2013. évinél, várhatóan 17 millió Ft, a 2013. évinél 55 millió Ft-tal kevesebb lesz.

2. A 3. sz. melléklet alapján:

A melléklet azokat a kötött felhasználású, központosított támogatások jogcímeit tartalmazza, melyekre év közben meghatározott ágazati rendeletek alapján lehet pályázni. Ezek:

- Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása.
- Belterületi utak szilárd burkolattal való ellátása
- Könyvtári és közművelődési érdekeltség növelő támogatás, muzeális intézmények szakmai támogatása.
- Üdülőhelyi feladatok támogatása

A fenti módosításokból az állapítható meg, hogy változatlan mennyiségi mutatók mellett (amely valószínű, hogy nem tartható) a városunk a központi költségvetésből 50-60 millió Ft-tal több támogatásra lesz jogosult, mint 2013-ban.

A koncepciót meghatározó általános alapelvek, keretek:

- A koncepciónak illeszkednie kell a Gazdasági Ciklusprogramban megfogalmazott fejlesztési célkitűzésekhez, érvényre juttatva a korábbi években megfogalmazott prioritásokat.
- 2014-ben továbbra is elsőbbséget élvez az adósságkonszolidációból még meglévő kötvény, és a hitelek tőketörlesztéseinek és kamatainak pontos fizetése.
- Gazdálkodásunk pénzügyi kereteit döntően a 2014-ben is a bevezetett feladatfinanszírozási rendszer és saját adóbevételeink nagysága határozza meg.
- Az új pályázati rendszer – igazodva az Unió 2014-2020. évekre vonatkozó költségvetési ciklusához - várhatóan az önkormányzatoktól a kis- és középvállalkozások, civil szervezetek irányában mozdul el. Ezen szervezetekkel az eddig kialakult jó kapcsolat még szorosabbra fűzésére kell törekedni.
- A költségvetési törvény támogatási struktúrája alapján nem, vagy csak kisebb mértékben lesz mód rendkívüli állami támogatások igénybevételeire.
- A stabilitási törvény előírásai alapján működési költségvetés hiánya nem tervezhető, ebből következik, hogy működési hitelfelvétel sem tervezhető. A rendelkezésre álló folyószámla hitel keretből felhasznált összeg tárgyév december 31-én visszafizetendő.
- Szociális területen továbbra is célzottan szükséges felhasználni a rendelkezésre álló forrásokat, alkalmazkodni kell az ágazati törvények módosulásából adódó változásokhoz, ugyanakkor meg kell őrizni az elmúlt években elhatározott helyi támogatási formákat.

Önkormányzati feladatellátás és támogatás 2014. évben

2013. évtől az önkormányzati feladatellátás, ezzel együtt a **finanszírozási rendszer is alapjaiban megváltozott**. Korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Új finanszírozási struktúra került kialakításra, mely elszakadt az eddig jellemzően forrásfinanszírozási rendszertől.

Az önkormányzati szervek által ellátott államigazgatási feladatok száma csökkent, az ügyek egy része a 2013. január 1-jétől létrejött járási hivatalhoz került. A változások miatt korábban az önkormányzatokat megillető gyámügyi és okmányirodai normatív hozzájárulások, valamint az általános üzemeltetési normatíva egy része a KIM fejezetébe került át a járási és fővárosi kerületi kormányhivatalok fenntartása céljából.

A közoktatás új alapokra helyeződött azzal, hogy a nemzeti köznevelés biztosításában elsődleges felelősség az államot terheli.

Az ágazatban az önkormányzatok **fő feladata az óvodai ellátás** lett, amelyhez a központi költségvetés több elemű támogatással járul hozzá. A jogszabályi előírások alkalmazásával 2013-ban biztosította az óvodapedagógusok illetményét, figyelembe vette továbbá a köznevelési törvény óvodai nevelésszervezési paramétereit, valamint a kereseteket meghatározó törvények kötelezően elismerendő elemeit. **A 2014. évet terhelő pedagógus béremelés ellentételezéseként az óvodapedagógusokra jutó normatíva jelentősen emelkedett.** Emellett kötött felhasználású támogatás illeti meg az óvodát fenntartó önkormányzatokat az óvodai nevelést biztosító eszközök és felszerelések beszerzéséhez, valamint a feladatellátásra szolgáló épületek folyamatos működtetéséhez. Továbbra is önkormányzati feladat a **gyermekétkeztetés**, amit a költségvetés támogat, figyelemmel a rászoruló gyermekek szociális helyzetére is.

Az iskolai oktatás területén az állam a pedagógusok és a szakmai munkát közvetlenül segítők bérének finanszírozását átvállalta.

A pénzügyi ellátások terén fontos változás, hogy a jegyzői hatáskörben lévő segélyek, ún. „létalapként” egyesülnek. A létalapként nyújtott ellátásokat önkormányzati szinten (a képviselő-testület hatáskörében) már csak egy, ún. krízisellátás egészítheti ki, amely az egyszemélyes, háztartások egyedi, átmeneti jellegű krízishelyzetének megoldását segíti.

Az önkormányzatok **kulturális** feladatainak – ezen belül a kulturális javak védelme, a muzeális intézmények, a közművelődés és a nyilvános könyvtári ellátás – biztosításához a központi költségvetés 2014. évtől önálló előirányzaton biztosít támogatást.

Az önkormányzatoknál maradt feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás, helyi adóztatás, stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő - **általános jellegű támogatás szolgálja 2014-től is** (*Települési önkormányzatok működőképességének általános támogatása jogcím*). A helyi önkormányzatokat megillető, helyben maradó személyi jövedelemadó részesedés 2013-tól megszűnt azzal, hogy a helyben maradó személyi jövedelemadó – feladatátcsoportosítással nem érintett-összege ezen **általános jellegű** támogatásba épült be. Szintén ide csoportosult át a települési önkormányzatok közötti jövedelemkülönbség mérséklésére fordított forrás is.

Lényeges elem, hogy a központi költségvetés elvárja az önkormányzatok képviselő-testületeitől, hogy az általuk ellátott feladatokat az Alaptörvénnyel és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvénnyel összhangban besorolja kötelező, önként vállalt és államigazgatási feladatokra, ami lényegében egy adatgyűjtés, melynek hosszútávra gyakorolt hatása jelenleg nem ismert.

A települési önkormányzatokat megillető átengedett bevételek

A belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40 %-a továbbra is a települési önkormányzatot illeti meg.

A termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni –a települési önkormányzat által beszedett- személyi jövedelemadó 100 %-a (minimális összeg) a földterület fekvése szerinti települési önkormányzatot illeti meg.

A települési önkormányzatokat megillető egyéb bevételek:

- a.) a települési önkormányzat jegyzője által jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság teljes összege,
- b.) a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség által a települési önkormányzat területén kiszabott, és abból befolyt környezetvédelmi bírságok összegének 30 %-a,
- c.) törvény alapján kiszabott és végrehajtott szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó, a települési önkormányzat fizetési számlájára érkezett bevétel 100 %-a,
- d.) törvény szerinti közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírság 40 %-a, ha a végrehajtást a települési önkormányzat jegyzője foganatosította.

II.

Békés város Önkormányzatának 2014. évben várható bevételi és kiadási előirányzatai

2014-ben is hármasképzés határozza meg a gazdálkodásunkat: az intézményhálózat, a városüzemeltetés működőképességének megtartása, az adósságszolgálat pontos, határidőre történő teljesítése, a megkezdett beruházások folytatása, és a város fejlődését elősegítő fejlesztések előkészítése és elindítása. A koncepciókészítés során a következő évre változatlan feladatfinanszírozási rendszerrel, bevételi és kiadási struktúrával számoltunk.

Az intézményi rendszer szerkezetében létrejött változások

A képviselő-testület 2013. évben két lényeges szerkezeti változásról döntött:

1. Megalapította a Városgondnokságot intézményüzemeltetési és ingatlangazdálkodási feladatokra.
2. Tarhos községgel Társulva létrehozta a Békési Intézményfenntartó Társulást, szociális és köznevelési feladatok ellátására. Ezzel a döntéssel az is együtt járt, hogy a Szociális Szolgáltató Központ és Kistérségi Óvoda és Bölcsőde kikerült az önkormányzat által fenntartott szervek közül, közvetlen irányítási feladatai és hatáskörei a Békési Intézményfenntartó Társuláshoz kerültek. Az intézmények költségvetése, már nem az önkormányzat költségvetésében jelenik meg. Az Önkormányzatunkat közvetlenül érinti az a tény, hogy a Társulási megállapodás értelmében a székhelyén ellátott feladatokhoz saját forrásaival olyan mértékben járul hozzá amilyen mértékben a normatívák és az intézmények (SZSZK és Óvoda) saját bevételei nem fedezik a kiadásokat. A Társulásnak nincsenek saját bevételei, ezért az intézmények fenntartását évközi többletkiadások esetén úgy tudja biztosítani, hogy a társult önkormányzatokhoz fordul támogatásért. A társulási rendszer átalakulása miatt a folyamatba lévő Bóbita óvoda beruházás a Társulás finanszírozásában fejeződik be, ennek megfelelően szükség lesz Tarhos községgel megállapodni a beruházás vagyoni jogi kérdéseiről.
3. Újabb változásra számítunk szervezetrendszer és intézményi hálózat kapcsán. A városi közétkeztetés szervezeti kérdésére ugyanis mindenképpen megoldást kell ta-

lálnunk. A közétkeztetés városi szintű kiszervezése jelenleg folyamatban van. A megkötött szindikátusi szerződés a feleket közös érdek mellett tartja.

Bevételek:

Állami támogatások

Önkormányzatunk 2014. évben a **T/12415. számú törvényjavaslat alapján** várhatóan a 1.330.000 E Ft állami támogatásban részesül.

Önkormányzati bevételek

Az intézményi saját bevételek előirányzatait az előző évvel azonos szinten terveztük, figyelembe véve az oktatási feladatok átszervezésének, továbbá a járási hivatalok kialakításának csökkentő hatásait.

Kamatbevétel tervezetünk 70-80 %-kal alacsonyabb, mint 2013. évben volt, egyrészt a jegybanki alapkamat csökkenése, másrészt a befektethető, ideiglenesen szabad pénzforrásaink csökkenése okán. Összességében a tervezett saját működési bevétel 318.928 E Ft.

Helyi adóbevételeinket 470.500 E/Ft összegben – 2013. évi szinten – terveztük az alábbiak szerint.

<u>Megnevezés</u>	<u>2013. év eredeti</u>	<u>2014. évi terv E/Ft</u>
Idegenforgalmi adó	500	500
Gépjárműadó	55.000	55.000
Kommunális adó	125.000	125.000
Iparüzési adó	290.000	290.000
Összesen:	470.500	470.500

2014. évben is a gépjárműadóból származó bevétel csupán 40 %-ával tervezzük.

Nem terveztünk új adó bevezetésével és nem terveztünk a meglévő adóink mértékének módosítását sem.

Az önkormányzat egyéb közhatalmi bevételeit (mezőéri járulék, közterület használat), az előző évvel azonosan 5.000 E Ft összegben tervezzük.

A bírság, pótlékot 5.000 E Ft összegben, az előző évi szinten terveztük.

Az ingatlanértékesítés tervezhető összege 10.000-20.000 E Ft, a tervezett összeg üzlethelyiségek értékesítése, az önkormányzati bérlakások várható törlesztő részlete 2.000 E Ft.

Felhalmozási célú pénzeszköz átvételt lakossági közműfejlesztési hozzájárulás kapcsán terveztünk 14.420 E Ft összegben.

Kölcsönök törlesztésénél 16.150 E Ft kamatmentes kölcsön, valamint a vállalkozói alapból 900 E Ft, krízisalapból 335 E Ft, szociális lakossági kölcsönök visszatérülését 5.600 E Ft a számításink szerint tervezhető összeg.

Kiadások

Működési kiadások:

A működési költségvetés előirányzata az előzetes számítások alapján legfeljebb a 2013. évi tervezett összeg lehet. A tervezésnél figyelembe vesszük és számszerűsítjük a 2013. évben az intézményi rendszerben önkormányzati hatáskörben végrehajtott változásokat.

Nem terveztünk bérfejlesztést, csak az egyéb törvényi kötelezettségünknek teszünk eleget, mint a sorsos előrelépések, jubileumi jutalom, kötelező juttatások. A dologi kiadások tervezésénél törekedtünk az optimális szintre.

2014. évben a hitel-és kötvénytörlesztési kötelezettségünk 18.517 E Ft. Hitel és kötvény kamatra 12.000 E Ft összeget tervezünk, az adósság átvállalás hatásaként 70 %-kal csökkent az előző évhez képest.

Felhalmozási kiadások:

A felhalmozási kiadások tekintetében a Szennyvíztisztító telep fejlesztése 2014-ben fejeződik be, reális az esély, hogy a Bóbita óvoda befejezésére is 2014. elején kerül sor. A 2014. évi költségvetésben ezekkel az áthúzódó beruházásokkal szükség szerint számolunk. Számításba vesszük továbbá azokat a pályázatos beruházásokat melyek eredményéről a későbbiekben kapunk értesítést.

A további fejlesztési célokat fogja szolgálni kötvényforrás 2013-ben fel nem használt része, valamint a tarhosi ingatlanértékesítésekből származó bevétel is, melyet a Képviselő-testület döntése alapján elkülönítetten kezelünk. Ez a bevétel a fedezetül szolgáló tervezett fejlesztések arányában a 2014. évi költségvetésben, mint pénzmaradvány jelenik meg.

A Képviselő-testület beruházásokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásainál fokozottan figyelemmel kell lenni, arra hogy kizárólag a meglévő elkülönített források állnak rendelkezésre az önerő finanszírozására. Amennyiben indokolt a cél és a rendelkezésre álló forrásokon túl hitelre is szükség lenne az adott beruházás finanszírozáshoz, akkor erről hónapokkal korábban döntést kell hozni, hogy a kormány engedély ez ügyben rendelkezésre álljon.

Változások az államháztartás számvitelében

Az államháztartás számviteli rendje 2014. január 1-től gyökeresen megváltozik. Gyakorlatilag a rendszerváltás óta alkalmazott pénzforgalmi szemléletű eredmény kimutatás rendszere megszűnik. A kormány szándéka az, hogy az költségvetési szervek beszámolóit összemérhetőek legyenek a versenyszféra vállalkozásainak beszámolóival, vagyis eredmény szemléletű kimutatásokat kell készíteni. A rendszer sikeres bevezetése után a Kormány adatokat fog kapni egyes önkormányzatok működésének nyerségéről vagy veszteségéről, az egyes feladatok ellátásának önköltségéről - az első időszakba várhatóan **nem** torzulásmentesen.

Az államháztartási számvitel másik újítása, hogy egészen különálló számviteli elszámolásban (költségvetési számvitel) be kell mutatni (le kell könyvelni) az önkormányzat bármilyen jogcímen vállalt kötelezettségeit, azok több évre történő kihatásait és azok teljesülését pénzforgalmi szemléletben. Az ebből a rendszerből származó adatok segítségével a Kormány számára közvetlenül is láthatóvá válik összesítve és külön-külön is az adott önkormányzat, társulás vagy költségvetési szerv gazdálkodásnak költségvetési állapota.

Összefoglalás:

Fő célkitűzésként továbbra is a működőképesség megtartását, a tőketörlesztések és kamatfizetések pontos teljesítését, a megkezdett, előkészített fejlesztések folytatását fogalmazzuk meg. Lehetőleg – pályázati források bevonásával – nem mondhatunk le a város további fejlődését szolgáló beruházások és felújítások indításáról sem.

A működési költségvetés tekintetében 2014. évre is hiánnyal számolunk, de ennek mértéke jelenleg még nem prognosztizálható. A tervezési hiányt növelni fogja az óvoda pedagógusok béremelésének normatívával nem rendezett része, ennek önkormányzati forrás szükséglete 16-18 millió Ft körül várható.

Az adó erőképeség alapján történő **beszámítás** mértékének csökkenése önkormányzatunkra nézve kedvező, ugyanis 50 millió Ft körül várjuk e jogcím miatt az önkormányzatnak járó normatíva növekedést. A működési hiány optimális és reális kiadási előirányzat igények mellett tovább csökkenhet.

A működési költségvetés összeállításnál alapvető elvárásnak kell lennie a hiány nélküli működési költségvetés összeállítása, azonban a jelenlegi feladatfinanszírozási támogatási rendszer miatt ennek reális esélye nincs. Az önkormányzat feladataihoz mért kiadási előirányzatok szoros tervezés mellett is 100 millió Ft körüli hiányt biztosan előre vetítenek, a kérdés csak az, hogy ezt a várható hiányt, a képviselő-testület a költségvetési rendelet elfogadásig hogyan tudja kezelni.

Kérem a T. Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést fogadja el, a koncepcióban foglalt célokat, elképzeléseket, intézkedéseket megtárgyalva, a határozati javaslatot elfogadva járuljon hozzá a 2014. évi költségvetési tervezési munkák folytatásához.

Békés, 2013. október 21.

Izsó Gábor
polgármester